

ALBUM D'UN VOYAGEUR
EGY UTAZÓ NAPLÓJA

Emlékkiállítás

LISZT FERENC

születésének 175.

és

halálának 100.

évfordulója alkalmából

Kiállítás helye:
Művészetek Háza
Szekszárd, Mártírok tere 28.

Megtekinthető:
április 24–május 16-ig.
hétfő kivételével naponta 10–18 óráig

Címkép:
Liszt Ferenc utazókabátban
J. Kriehuber színezett könyomata, 1840.

ALBUM D'UN VOYAGEUR
(Egy utazó naplója)
Liszt Ferenc- emlékkiállítás

A kiállítás címe Liszt ifjúkori zongoradarab-sorozatának címét idézi, mert azt tűzi ki feladatának, hogy naplóként vezesse végig a nézőt a zeneszerző életének legfontosabb színhelyein. Az úti élmények művészi megfogalmazásának eszméjéhez olyan elődök és kortársak szolgáltatták Lisztnek a példát, mint Schubert, Byron, George Sand. Az ifjúkori „utazó naplóból” azonban egész életre kiterjedő művészi program vált, amit többek között az **Années de pèlerinage** három kötetté nőtt sorozata is bizonyít.

Liszt élete valóban örökös utazásból állt. Magyarországon született, de tanulóéveit, ifjúságát Bécsben, Párizsban töltötte. Első élettársával, Marie d'Agoult grófnéval Svájc és Itália tájait járta be. A nagy európai koncertturnék 1839 és 1847 között azután még tovább tágitották az utazások körét – Lisszabontól és Glasgowntól Szentpétervárig és Konstantinápolyig. Második élettársával, Carolyne Sayn-Wittgenstein hercegnével megállapodottabb életmódot választott; az 50-es években Weimarban telepedett le, a 60-as években pedig főképp Róma volt az otthona. Végül, életének utolsó másfél évtizedében a Róma–Weimar–Budapest háromszögben élte le életét, minden eddiginél szorosabban kötődve szülőhazájához, Magyarországhoz.

Ha csak egyetlen pillantást vetünk Liszt utazásainak térképére – mely persze nem mutatja meg azok sűrűségét –, akkor is láthatjuk, hogy ennyit még ma, modern közlekedési eszközökkel is nagy teljesítmény bejárni. Aki ezt a múlt századi utazás fáradalmaival dacolva vállalta, az az utazást valóban létformának tekintette. Mégis, Lisztnek ez a választása nem egyszerűen romantikus „vándorlási vágy”, nyugalanság, otthontalanság – ahogyan nem egyszer beállítani próbálták –, hanem a mindent magába olvasztani kívánó, semmiből kimaradni nem tudó művész nemes értelemben vett telhetetlensége.

Minthogy kiállításunk Liszt Ferenc „utazó” életformáját kívánja bemutatni, szerkezete nem időrendi, hanem földrajzi elvű. A középpontjában álló oszlop anyaga Liszt egész életére vonatkozik; a körülötte elhelyezett tablók – kilenc fejezetre tagolva – a különböző országokkal való kapcsolatát mutatják be. Bár ez utóbbiakon a földrajzi elrendezés uralkodik, rejtett módon az is észrevehetővé válik, hogy Liszt utazásainak volt valami „belső kronológiája” – a doborjáni szülőháztól a Bayreuthban bekövetkezett haláláig.